

Islamkritik. Den danske lama Ole Nydahl kritiseres for at misbruge sin rolle som guru til at tale dunder imod islam og muslimer.

For nylig blev hans bevægelse Diamantvejen presset til at forlade en tysk sammenslutning af buddhister.

Larm om Lama Ole

AF KRISTIAN LAURITZEN

Ole Nydahl står i en hal i den tyske by Kassel og udtrykker sin glæde ved, at folk i hans miljø får mange børn, da det tjener som sikring imod »fremmede indflydelser«.

»Hvad siger De til Deres elever om terrorangrebet i Bruxelles for nylig?« spørger den kvindelige interviewer. Den danske lama er iført lærredsbukser og polo-T-shirt, og bag ham står en gruppe yngre mennesker og lytter til hans ord. I den anden ende af lokalet hænger en storskærm med et billede af Ole Nydahl i lotusstilling.

»Det hele står i koranen. At slå vantrø ihjel. Stort problem, vi har skaffet os på halsen, ikke sandt? Folk skulle blot have læst koranen. Så havde man måske heller ikke hentet så mange over grænsen? Eller hentet dem op af vandet endda,« siger han på tysk og ler.

Videoklipet med Ole Nydahl er fra 2016 – kort efter tre muslimske selvmordsterrorister havde myrdet 32 mennesker i den belgiske hovedstad – og klippet omtales i en rapport fra Deutsche Buddhistische Union (DBU) på 77 sider med citater fra lamaen, som de delegerede i den tyske paraplyorganisation for buddhistiske foreninger fik udleveret før en generalforsamling i april i år. Her stemte 43 ud af 59 delegerede for at indlede en proces med henblik på at ekskludere Ole Nydahls bevægelse Diamantvejen. DBU anklager Diamantvejen for ikke at tage afstand fra den 78-årige danskers holdninger til islam og muslimer, som han gennem årtier har givet udtryk for i interviews, i sine bøger og fra sin talerstol.

For nogle uger siden kom Diamantvejens eksklusionen i forkøbet og meldte sig ud af DBU. I en erklæring til DBUs bestyrelse anklager Diamantvejen DBU for magtmisbrug og for at fjerne sig fra principper om ytringsfrihed. Diamantvejen ser et andet motiv i processen mod Nydahl: Mange »buddhister ser på den ensidige skandalisering af Ole Nydahl som en distraktion fra seriøse skandaler som sagen om det tidligere bestyrelsesmedlem i DBU, der fik mere end syv års fængsel for børnemishandling uden tilstrækkelig reaktion fra DBU,« forlyder det.

I en mail til DBUs medlemmer skriver bestyrelsen, at Nydahls kommentarer er »i uoverensstemmelse med buddhistiske og etiske principper«. Bestyrelsen afviser at have indskrænket ytringsfriheden i en proces, der handler om at »bevare DBUs værdier og omdømme«.

Delegationsmedlem Hendrick Hertz skriver på sin blog, at tiden, hvor »Diamantvejs-sekten« nød stor indflydelse i DBU, er forbi, og han kritiserer danskeren for at pleje omgang med islamkritiske landsmænd.

»Nydahls møde med Geert Wilders (til et arrangement hos Trykkefrihedsselskabet, red.), venskabet med Lars Hedegaard eller lamaens kontakt med den danske Pegida-grundlægger Nicolai Sennels er ifølge Diamantvejen ikke andet end randfenomener. Skandalen er større, end offentligheden hidtil har opfattet.«

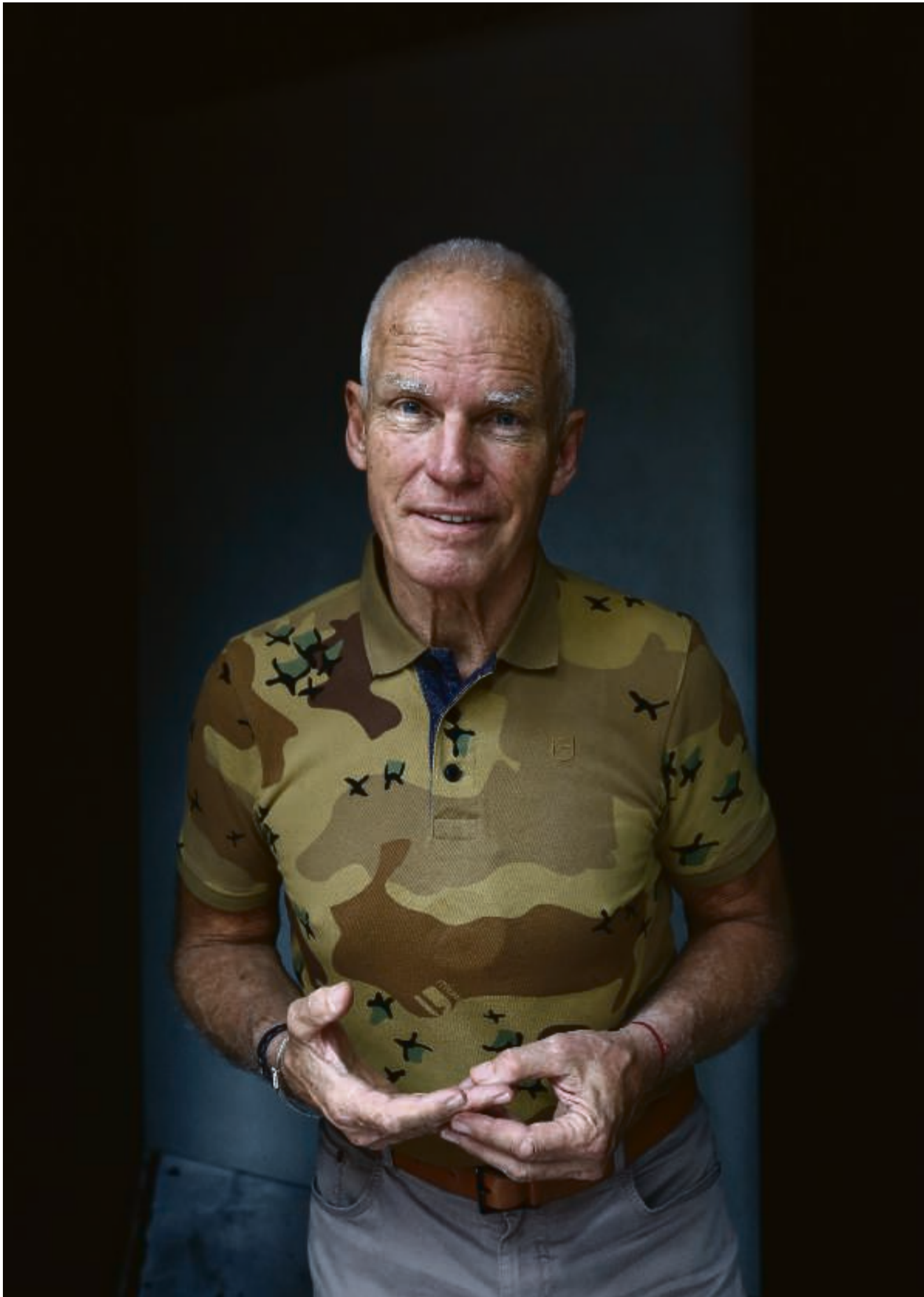
Den danske islamkritiker Nicolai Sennels har fortalt om sin buddhistiske opdragelse hos Ole Nydahl i et portræt af lamaen i Dagbladet Information fra 2009. I samme artikel fortæller Helle Merete Brix, der er forfatter til en række islamkritiske bøger, at hun konverterede til buddhismen efter at have besøgt Diamantvejens center i København i 1994, hvor Ole Nydahls syn på islam var med til at sætte tanker om religionen i gang hos hende.

Diamantvejens farvel til DBU er en kulmination på en langvarig konflikt mellem bevægelsen og en række buddhistiske kritikere i Tyskland. Flere af lamaens tidligere følgere fortæller til Weekendavisen, at Ole Nydahls gurustatus gør hans elever letpåvirkelige over for hans ord og kritiserer ham for at skabe frygt. Selv siger Ole Nydahl, at han taler om politisk islam og ikke alle muslimer, og at han ikke er herre over sine elevs meninger.

Direkte fra Buddha

Ole Nydahl og hans nu afdøde kone Hannah var i slutningen af 1960'erne i Nepal, hvor de mødte lederen af den buddhistiske Karma Kadjy-retning. I 1972 sendte det åndelige overhoved ifølge Nydahls hjemmeside parret ud i verden for at undervise i tibetansk buddhisme. I dag har Diamantvejen center mange steder i Danmark, som ifølge en kontaktperson besøges af cirka 500 mennesker.

Ole Nydahl fortæller, at han har grundlagt 650 centre på kloden – 160 centre ligger ifølge Diamantvejen i Tyskland, hvor cirka 5500 mennesker er en del af bevægelsen. Lamaen rejser Jorden rundt og holder foredrag, og i 2015 fik han UNESCOs pris for dialog, samarbejde og fred for sit arbejde med at udbrede buddhismens lære. Samtidig har Ole Nydahl aldrig lagt skjul på sin antipati over for islam. I 1995 skrev han i et indlæg i det tyske magasin Buddhismus Heute, at »en buddhistisk lærer, der ikke tager stilling til islam og overbefolkning, er farligt svag for sine elever«, og i et interview med Lars Hedegaard til Trykkefrihedsselskabet i 2007 siger han, at »næsten al den ødelæggelse,

Tidligere følgere fortæller, at Ole Nydahls gurustatus gør hans elever letpåvirkelige over for hans ord og kritiserer ham for at skabe frygt. Selv siger Ole Nydahl, at han taler om politisk islam og ikke alle muslimer, og at han ikke er herre over sine elevs meninger. FOTO: JONATHAN WONG, GETTY IMAGES

buddhismen har været ude for, er sket gennem islam«. Her nævner han en række muslimske invasioner i asiatiske lande som Indien, hvor buddhismen opstod. Buddhismens tilbagegang i Indien i Middelalderen tilskrives ofte – blandt meget andet – den muslimske fremmarch. I interviewet udtaler Ole Nydahl sig som »ansvarligt, tænkende menneske og ikke som buddhistisk lærer, når det gælder andre religioner«.

Raimund Hopf har været en del af Diamantvejen i flere år og var med til at opbygge bevægelsens center i Hamborg. Han mener, at lamaen misbruger sin status til at dirigere sine følgere i en bestemt politisk retning.

»Folks hengivenhed til Ole får mange til at overtage hans synspunkter. Når jeg møder gamle venner fra Diamantvejen, er de optagede af, at Europa skal beskytte sig mod islam, og fortæller, at de stemmer på Alternative für Deutschland, fordi Ole har rådet dem til det. Der er medlemmer, der er skeptiske over for Ole, men der er ikke plads til andre holdninger end hans,« siger den 57-årige tysker til Weekendavisen. Raimund Hopf forlod Diamantvejen i 2015 – dels fordi han var begyndt at orientere sig i en anden buddhistisk retning, dels fordi han oplevede, at migrantkrisen havde fået frygten for muslimer til at eskalere i bevægelsen.

»En kvinde, jeg kender, blev så bange for migranter, at hun var begyndt at gå med peberspray, og der blev arrangeret selvforsvarskurser for kvinder, så de kunne forsvare sig imod muslimske mænd, der ville voldtage dem,« forklarer han.

En kilde siger til Weekendavisen, at hun har

deltaget i et selvforsvarskursus i 2015 på et af Diamantvejens tyske centre for at lære at beskytte sig imod muslimske mænd, der ville begå overgreb. Kvinden ønsker at være anonym, da hun stadig har kontakt til Diamantvejen.

Stephanie Mörchen er en anden tysk kvinde, der har været en del af Diamantvejen. Hun forlod bevægelsen i 2003, men også dengang fyldte truslen fra islam. Eleverne lånte bøger om sharia og diskuterede voldelige passager i koranen, fortæller hun.

Samme år som hun forlod Diamantvejen, var hun ved med til indvielsen af en stupa – et buddhistisk monument – i den spanske by Benálmadena.

»Ole fortalte os, at bygningen var et beskyttelsesskjold imod syden og araberne på den anden side af havet. Det må have været skræmmende for hans elever, da der kom flygtninge i både over Middelhavet. Det var som en profeti. I Diamantvejen kommer alt, hvad lamaen lærer dig, direkte fra Buddha,« siger den 38-årige kvinde. I dag arbejder Stephanie Mörchen som tysklærer for flygtninge, og selvom hun er kritisk over for Ole Nydahl, er hun taknemmelig for at have mødt ham.

»Ole gav min tilværelse mening. Jeg havde kun få samtaler med ham, men når han taler til dig, giver han dig følelsen af at være den vigtigste i rummet. Ole var som en sol, og vi andre skinnede på grund af ham.«

At lamaen beundres af sine følgere, fremgår af en video på YouTube fra 2012 med titlen Transmission. Her taler en række unavngivne personer om, at danskeren »bringer meningen

med livet« og »rækker ud over, hvad almindelige mennesker kan«, mens der vises billeder af Ole Nydahl, der rider på hest og springer faldskærm. En fyr fortæller om en tur i Tibets bjerge, hvor deres køretøj gik i stå. De andre gik ud for at skubbe bilen i gang uden held, mens Ole Nydahl blev i bilen. »Jeg sagde: 'Ole, vær sød at komme ud og hjælp.' I det øjeblik, han røgte – ikke engang skubbe – bilen, wruum! Så begyndte den at køre.«

»Lær at skyde«

I august 2018 bragte avisen Augsburgers Allgemeine en reportage fra Diamantvejens center i Immenstadt med en række citater fra Nydahl, der skabte røre blandt politikere i den tyske delstat Bayern. Lamaen citeres for at have sagt til den tyske radiokanal WDR, at »vi kan ikke lide muslimerne. Alle de humorløse, undertrykte og omskærne kvinder. Ingen klitoris og alt det der.«

I artiklen står der, at den tidligere diamantvejsfølger Christoph Schultheiß ved et foredrag havde spurgt lamaen, hvordan man forsvare sig imod islam, hvortil Ole Nydahl svarede: »Lær at skyde.« I artiklen nævnes også, at flere i centret er medlem af en skytteklub. Formanden for en skytteklub i Immenstadt citeres for at sige, at diamantvejsbuddhisterne er »meget entusiastiske skytter«.

I interviewet med Trykkefrihedsselskabet fra 2007 fortæller Nydahl, at mange af hans danske elever har meldt sig til Hjemmeværnet, »da det er et godt sted for unge mennesker at gå hen, hvis de mener, at landet er i fare«.

Beretningerne fik den lokale leder for partiet De Grønne til at arrangere en demonstration foran centret, hvor cirka 100 mennesker deltog. De fremmødte ville have en buddhisme, der ikke »bedriver hetz imod islam«, sagde Christina Mader til partiets hjemmeside, mens De Grønne og SDU opfordrede Deutsche Buddhistische Union til at ekskludere Diamantvejen.

I en skriftlig anmodning fra De Grønne til lokalregeringen i Bayern, bad partiet blandt andet lokalregeringen om at forholde sig til Nydahls bemærkning om at »lære at skyde«, som angiveligt skulle have fundet sted i 2015. Partiet spurgte til udviklingen i antallet af våbentilladelser i området siden 2008 og ville høre lokalregeringen om, hvorvidt de »xenofobiske og voldelige bemærkninger« fra repræsentanter fra Diamantvejen havde medført en stigning af antallet af våbentilladelser. Selv om der var sket en kraftig stigning, kunne lokalregeringen dog ikke påvise en sammenhæng, da »der ikke gives oplysninger om religiøs tilhørsforhold, når der udstedes våbentilladelser«.

Som frihedselkende dansker

Et par måneder efter artiklen i den tyske avis skrev Ole Nydahl et åbent brev til borgerne i Immenstadt for at berolige dem: »Som frihedselkende dansker berører de dårlige forhold i mange islamiske lande mig dybt. Som humanist kritiserer jeg disse, men også som buddhist, for hvem frihed og lykke for alle væsener er et elementært anliggende,« skriver lamaen og understreger, at hans kritik er rettet mod mennesker, der følger anvisninger i koranen om undertrykkelse af kvinder og forskelsbehandling af vantrø.

I brevet beskylder han Augsburgers Allgemeine for at fordreje hans ord, når Nydahl citeres for at have sagt: »Andre havde Hitler og Stalin. Vi har islam. Det er alt sammen det samme.« I stedet, skriver lamaen, besvarede han et spørgsmål til et meditationskursus på engelsk med ordene (oversat til dansk): »Hvis du vil vide, hvad der er vores generations største udfordring – andre havde Hitler og Stalin – vi har islam. Det er den samme ting, der er altid nogen, der laver en masse ballade og giver os chancen for at udvikle styrke, klarhed og lære at arbejde sammen.« Lamaen runder af med at sige, at hans lærere aldrig har pålagt ham, hvad han skulle tænke politisk, ligesom hans elever er ansvarlige for at danne deres egen mening.

Et brev Ole Nydahl sendte ud til Diamantvejens rejselærere i april 2018, som Weekendavisen har læst, viser dog, at han har forslag til litteratur, hvis lærerne bliver spurgt til »problemerne med islams vækst i vores lande«. Lamaen skriver, at han har tillid til amerikanske Bill Warner, der er tidligere professor i fysik og har skrevet en række kritiske bøger om sharia og islams doktriner, som han ifølge sin Facebookprofil analyserer ved hjælp af matematik. I en video på YouTube fra 2016 siger Warner, at den forhenværende amerikanske præsident Barack Obama vil bringe sharia til USA og »hugger brænde og bærer vand for Muhammeds«.

En tidligere diamantvejsfølger fortæller i en mail til Weekendavisen, at hun har været til flere arrangementer i bevægelsen, hvor Bill Warners bøger er blevet uddelt gratis til de fremmødte. Kvinden er 54 år og fra Köln og foretrakker at blive citeret med sit pseudonym Karma Dechen Llamu, da hun ikke vil have sit arbejde kædet sammen med kritik af lamaen, men også fordi personen, der administrerer hjemmesiden, hvor hun har skrevet blogindlægget om Ole Nydahl, ifølge kvinden og blegejrens advokat er blevet sagsøgt af danskeren.

»Ole er gået fra at være en interessant og elskelig buddhist til en sekterisk og splittende kraft,« skrev hun i den omtalte blog fra 2017, hvor enkelte andre passager er blevet fjernet efter et forlig med lamaens advokat.

Weekendavisen har været i kontakt med Diamantvejen med henblik på at arrangere et interview med lamaen. Da Ole Nydahl var på et meditationskursus i Rusland, blev vi bedt om at sende spørgsmål på mail. Her spurgte vi blandt andet til det omtalte selvforsvarskursus for kvinder og til kritikken fra Diamantvejens tidligere følgere.

I et dokument underskrevet af lamaen fik avisen et kort svar, hvor han henviser til brevet, som han skrev til borgerne i Immenstadt i 2018, som ifølge den buddhistiske lærer skulle opklare spørgsmålene. Forinden havde Weekendavisen forsøgt at få et interview med lamaen i forbindelse med indvielsen af en stupa på Diamantvejens center på Svanemøllevej i København (i denne weekend/19.-21. juli). Men det var ikke muligt at interviewe ham, da lamaen, ifølge kontaktpersonen, har brug for hvile mellem arrangementer og vil prioritere at have tid til meditation med lamaer, der kommer hertil fra Østen.

Konflikten med Deutsche Buddhistische Union optog desuden ikke lamaen så meget, lod det i mailsvaret. Det var vigtigere for Ole at bevare sin ytringsfrihed til at udtale sig om emner, han synes er vigtige at være opmærksomme på, lod det.

Kristian Lauritzen er freelancejournalist.